
ZE ZAHRANIČNÍCH VOJENSKOZDRAVOTNICKÝCH ČASOPISŮ

Lekarz wojskowy č. 9**O b s a h**

Bończak E. — Organizace a zdravotnické zabezpečení lyžařských závodů v době 1. zimní spartakiády armád zemí lidové demokracie.

Originální práce :

Wichliński L. — Metody regenerace chlorhydrátu lobelinu z injekčních roztoků.

Namysłowski L. — Spotřeba energie a energetické ztráty účastníků lyžařských závodů.

Chodorowski E., Lachowitz T., Romanowski T., Kalcziński J., Wiacek W. — Problém bacilonosičů dyzentérie v armádě.

Włodarczyk W., Lipnicki B., Wasserstrom T. — Časné komplikace po vakcinaci.

Analytické práce :

Danysz A. — Vliv neurotropních léčiv na radiační syndrom.

Papliński R. — K historii zdravotnického zabezpečení vojsk.

Boszkiewicz T. — Včasné reparativní operace ostrých poranění končetinových cév v době války.

Marczewski M. — Divertikly duodena.

Klinická témata :

Chmielewski K., Kiszkurko Z. — Použití zubní protézy z rychle polymerizujícího akrylátu.

Literární přehledy :

Gietka J. — Přehled novější literatury o otázkách revmatologie. —Kr—

Lekarz wojskowy č. 10**O b s a h :**

Bończak J. — Úkoly a organizace vojenské zdravotnické služby vojsk připravujících se k přehlídce.

Płoński K. — Profylaxe kožních nemocí u tankových a motorizovaných vojsk.

Originální práce :

Klonowicz S. — K otázce metody orientačního stanovení znečištění vzduchu výfukovým plynem v tanku.

Sowiński V., Zsłanga J. — Působení undecylenové kyseliny a její zinkové soli na Epidermophyton Kaufmann-Wolf-Priestley.

Analytické práce:

- Kozłowski P. — Kerleyovy metody radiologické diagnostiky nemocí plic a srdce.
 Danysz A. — Funkcionální poruchy vegetativního nervstva při nemoci ze záření.
 Sokołowski F. — Grizeofulvin — nový lék pro léčení epidermofycií.
 Karski Z. — K otázce použití ohybatelných spon v parciálních mobilních zubních protézách.
 Ryłko S. — Polský farmaceutický průmysl v roce 1961 a jeho plány pro období 1961—1965.

Klinické práce:

- Mościcki J. — K otázce diferenciální diagnostiky polyfragmentární patelly a jejích fraktur.
 Rzepecki L. — Primární spontánní pneumotorax u vojáků.

Historie vojenské medicíny:

- Papliński R. — Organizace vojenských nemocnic polské armády v druhé polovině XVIII. století.

Literární přehledy:

- Czaplicki S. — Přehled novější literatury o otázkách kardiologie.

—Kr—

Vojenno-medickij žurnal č. 8/61

K otázkám organizace zdravotnického zabezpečení vojsk je uveřejněna významná stať generálmajora zdrav. sl. D. D. Kuvšinského „Organizace práce lékařů specialistů ve vojenských a v léčebných zařízeních“.

Autor vychází z usnesení ÚV KSSS a Rady ministrů SSSR „O opatřeních k dalšímu zvýšení úrovně zdravotnické péče a ochrany zdraví obyvatelstva SSSR“ a zdůrazňuje, že realizace tohoto usnesení v podmínkách ozbrojených sil SSSR bude vyžadovat řadu opatření uskutečňovaných během několika let.

K jeho uskutečnění významnou měrou musí přispět specialisté zdravotnické služby — „lékaři s vysokou kvalifikací, kteří prošli ve většině tvrdou školou u vojsk, dobře obeznámení se zvláštnostmi vojenské činnosti, s patologií jak v míru, tak za války; kromě toho mají velké organizační zkušenosti“ (citováno dle autora).

V práci se pojednává o obsahu i formách pomoci specialistů z voj. nemocnic a zařízení vojskové zdravotnické služby. Zdůrazňuje se nutnost soustavného zkoumání nemocnosti a úrazovosti a cílevědomé organizování výjezdů k vojskům. Kritizují se způsoby, kdy výjezdy se provádějí živelně nebo kdy mají ráz pouhé kontroly bez hlubšího zkoumání souvislostí přímo na místě.

Správně organizovaná pomoc specialistů zdravotnické služby vojsk není pro voj. nemocnice žádným zatížením či prací navíc, ale významným článkem v rozvíjení preventivní činnosti, v předcházení nemocem a úrazům tam, kde k nim dochází.

Další významné práce jsou:

- „Principy poskytování specializované pomoci raněným neurochirurgického profilu“ (autor plk. zdr. sl. B. A. Samotokin),
- „Třídění a rozsah specializované pomoci raněným s poškozením páteře a míchy“ (autor pplk. zdr. sl. V. I. Grebeňuk),
- „Chirurgická taktika při akutním zakrytém poranění mozku“ (autor pplk. zdr. sl. docent P. M. Pančenko).

V referátové části je velmi významná souborná informace o klinice a léčení otrav způsobených psychotropními látkami (halucinogeny). Autor E. V. Jermakov podrobně popisuje vývoj a výzkum těchto látek v ozbrojených silách USA a současné názory na jejich použití v soudobé válce. Rozebírá zejména látku LSD 25/dietylamid kyseliny lisergové — zkrácený název odvozen z německého Liserg

Säure Diethylamid), která má neobyčejně silný účinek na centrální nervovou soustavu (účinná dávka jednorázově vnitřně nebo podkožně se udává mezi 0,02—0,04 miligramy), ale smrtelná dávka je neobyčejně vysoká (100 mg i více).

Príznaky u osob postižených látkou LSD jsou zejména psychické, jednak ve formě připomínající schizofrenii, jednak v mnoha jiných formách — halucinace, depresivní stavy, poruchy myšlení a řeči, neklid, porucha motorických funkcí až do křečí, bolesti hlavy apod. Poruchy jsou dočasného rázu, zpravidla mizí během 10—20 hodin.

Podle fyziologického účinku bylo zjištěno, že při postižení touto látkou dochází k útlumu metabolismu serotoninu, který se spolu s acetylcholinem a adrenalinem podílí na normální aktivitě nervových spojí. Tomu odpovídá i velmi silný účinek některých léků (chlorpromazin, mepratan — tj. alfa-2-piperidilbenzhydrochlorid — aj.), které snižují při včasném podání (i preventivně) účinek LSD-25 na minimum. —hs—

Vojenno-medickij žurnal č. 9/61

Zásadní článek A. M. ZYBOVA

„K PRÁCI VOJENSKÝCH INTERNISTŮ V PODMÍNKÁCH SOUDOBÉ VÁLKY“

doplňuje a rozvíjí řadu prací uveřejněných v předchozích číslech k této problematice. Autor se zejména zaměřuje na úkoly, při nichž by se práce internistů úzce dotýkala jiných oborů (např. chirurgických) nebo je i překrývala; dokazuje přesvědčivě, že soudobý boj při své dynamičnosti bude vyžadovat od internistů vyšší erudice, např. při třídění, v pooperační péči apod., na druhé straně však je nutno předpokládat, že u řady raněných a nemocných bude v důsledku ozáření do značné míry často setřen rozdíl mezi poraněním a onemocněním. Tyto okolnosti si vynucují některé změny v přípravě vojenských internistů.

Jako diskusní článek je v čísle stať docenta I. P. Lidova o vojenskozdravotnické terminologii. Autor ukazuje, že rychlý rozvoj vojenství a vojenského zdravotnictví vedl k zavedení mnoha nových termínů, z nichž ne všechny mají své oprávnění. Např. vznikly termíny „postižený“, „zasažený“, „zamořený“, „ozářený“, mezi nimiž nejsou dostatečné rozdíly, takže jejich užívání jako synonym spíše mate než ujasňuje. Ze vsutku nejde pouze o formální stránku věci, vidíme při pozornějším pohledu na terminologii naši, kde zjistíme totéž.

Další práce se zabývají léčebnými postupy při nemoci z ozáření pomocí kostní dřeně.

V části hygienicko-protepidemické je zajímavé sdělení o urychlení diagnostiky dyzentérie.

Referátová část obsahuje soubornou stať o organizaci a taktice zdrav. služby bundesveru. Autor I. Krasnopějev zejména podtrhuje, jakou pozornost věnuje velení bundesveru zdravotnické službě, která je v rámci ministerstva obrany NSR postavena na roveň pozemnímu vojsku, námořnictvu a letectvu s bezprostřední podřízeností ministrovu obrany. Mimořádný důraz při výcviku jak zdravotnické služby, tak všech vojsk je věnován dokonalému ovládnutí poskytování první pomoci. Článek obsahuje i informaci o organizační stavbě zdravotnické služby bundesveru od nejnižších článků až po týl země a jsou v něm uvedeny i změny, ke kterým došlo v poslední době.

Vojenno-medickij žurnal č. 10/61

Toto číslo je věnováno především problematice léčení popálených. Stať „Organizační a klinické zásady při poskytování lékařské pomoci a léčení popálených v podmínkách soudobého boje“ (autoři — generálporučík zdravotnické služby profesor A. S. Georgijevskij, plukovník zdrav. služby profesor T. J. Arjev a plukovník zdrav. služby doktor lékařských věd V. N. Šejnis) obsahuje sdělení přednesené na vědecké konferenci VLA S. M. Kirova vymanované Leninovým řádem.

(Viz překlad VZL č. 5 z r. 1961)

Plukovník zdrav. služby M. T. Budagovskij se zabývá v článku „Základy vojenské interny ve vojskovém týlu“ problematikou práce válečného internisty. Uvádí, že podle teoretických rozpočtů může celkový počet nemocných dosahovat 40—45 % ze všech zdravotnických ztrát. Dále rozebírá, jak toto velké množství raněných a zejména nemocných ovlivní příjem raněných na etapách zdrav. služby. Zejména organizace hygienické očisty na etapách zdravotnické služby pro všechny raněné a nemocné bude velmi náročným úkolem.

Charakter jednotlivých onemocnění bude záviset i na významu studia zeměpisných údajů (prašnosti, vodních zdrojů apod.) a zaměření výuky zdravotnických kádru na toto.

Dále se zabývá řada autorů jednotlivými dílčími otázkami souvisejícími s poskytováním zdravotnické pomoci popáleným:

— člen akademie lékařských věd SSSR genpor. prof. A. A. Višněvskij a spolupracovníci „Kožní plastika při popáleninách“,

— člen Akademie lékařských věd SSSR genpor. prof. N. S. Molčanov „Principy a perspektivy léčení těžké popáleninové nemoci“,

— major zdrav. služby L. M. Kljačkin „O úkolech internisty při léčení popálených“,

— kandidát lékařských věd V. I. Filatov a spolupracovníci „Podávání narkózy při převazech u popálených IV. stupně“,

— kandidát lékařských věd L. N. Puškar a L. I. Gerasimova „Aplikace bílkovinných hydrolysátů při popáleninové nemoci“;

V části hygienicko protiepidemické major zdrav. služby V. A. Sinicyn popisuje v práci „Použití nepřímé hemaglutinační reakce k zjištění botulotoxinu“ metodiku zjišťování botulotoxinu v potravinách.

Dopisující člen Akademie lékařských věd SSSR profesor A. A. Minch recenzuje poslední vydání učebnice obecné a vojenské hygieny vydané VLA S. M. Kirova pod redakcí profesora P. E. Kalmykova v roce 1960. —hs—